

da bi tudi taka usmeritev zahtevala načrtni pristop in širšo družbeno pomoč.

- Poleg prostorsko urejevalskih morajo biti spodbujevalni ukrepi za razvoj hribovitih območij zlasti kreditne in davčne olajšave za vlaganja v razvoj kmetijstva, turizma, drobnega gospodarstva ter organizacije dela na domu, kot dodatnega vira dohodka kmečkih gospodarstev.

Problem sekundarnih bivališč v občini Grosuplje je potrebno reševati skladno z razvojem poselitve in razvojem turizma. To pomeni:

- obravnavati sekundarna bivališča kot posebno stanovanjsko gradnjo z vsemi prostorskimi in funkcionalnimi zahtevami in pogoji,
- varovati turistično razvojno zanimiva območja pred tovrstnimi posegi oz. v določenih primerih evtl. te usmerjati v posebne zazidljive cone naselij s turistično rekreacijskim značajem,
- v celotnem območju občine pa načeloma preprečevati odpiranje novih zazidljivih območij za počitniške objekte oz. dopustiti le smiselno dopolnjevanje obstoječih območij »počitniške« rabe, prenovo ter adaptacijo obstoječih objektov v sklopu naselij ali objektov samotnih domačij.

Razvoj turizma in rekreacije v občini Grosuplje terja pri obravnavanju gradnje sekundarnih bivališč in razvoja poselitve ohranjanje kvalitet kulturne krajine, vključno z ohranjanjem in preoblikovanjem starega in novega vaškega stavbarstva ter varstvo okolja nasploh.

Vsekakor pa bo morala nadaljnja gradnja sekundarnih bivališč temeljiti na kompleksni in podrobni proučitvi obstoječih ali potencialno primernih območij ter na ugotavljanju dolgoročnih interesov v širšem ljubljanskem prostoru, skladno s potrebami po stanovanjski gradnji.

3.32 RABA IN PREOBRAZBA PROSTORA

Glede na obstoječe podatke je od celotne površine občine 42.074 ha 18.818 ali približno 45% kmetijskih zemljišč, 21.862 ha ali približno 52% gozdnih zemljišč in 1.394 ali približno 3% nerodovitnih zemljišč, od tega je pretežni del stavbnih zemljišč.

Zaradi neenotnosti evidenc o obstoječih površinah za posamezne vrste rabe je težko oceniti dejansko razmerje kmetijskih in gozdnih površin.

Poseben problem predstavljajo območja zaraščanja, ki obsegajo po evidenci gozdnih gospodarstev približno 3900 ha oz. nad 20% kmetijskega prostora.

Za planirani dolgoročni razvoj poselitve ocenjujemo potrebo po 150—180 ha novih površin.

Ocenjujemo, da bo del teh površin mogoče pridobiti z zapolnitvami in racionalnejšo ureditvijo sedanjih površin naselij.

Pomembnejši posegi na kmetijska in gozdna zemljišča bodo z ureditvijo avtoceste in priključki ter z ureditvijo akumulacijskih jezer, z gradnjo elektroprenosnega omrežja in s pridobivanjem kamnitih agregatov.

V veljavnih urbanističnih redih so predvidene obširne površine za gradnjo počitniških naselij (207 ha vključno z že zazidanimi površinami).

Za zagotovitev smotrnejše namenske rabe in preobrazbe prostora moramo pri izdelavi dolgoročnega plana in pri njegovem uresničevanju upoštevati naslednje usmeritve:

- Pri urejanju in pridobivanju stavbnih zemljišč mora biti temeljno vodilo racionalna raba površin znotraj obstoječih naselij s poudarkom na prenovi stavbnega fonda in kompleksnih območij.
- Vsi zapolnitveni posegi morajo biti predhodno preverjeni z ustrežno izvedbeno dokumentacijo, da si ne bi zaradi kratkoročnih rešitev zapirali dolgoročnejsih smeri razvoja naselij in posameznih območij.
- Površine, ki bodo namenjene za dolgoročni razvoj naselij, morajo biti praviloma manj kvalitetne kmetijske in gozdne površine.
- Obseg najkvalitetnejših kmetijskih zemljišč, katera bo zaradi utemeljenih razlogov potrebno postopoma preobraziti v

stavbna zemljišča, bo usklajen v okviru priprave dolgoročnega plana.

- Ponovno bo potrebno preveriti upravičenost obsežnih površin, ki so v veljavnih izvedbenih aktih določene kot območja za gradnjo počitniških hiš. Preveritve bodo potrebne prednostno v turistično in krajinsko zanimivih območjih (npr. dolina Krke).
 - Skupna naloga nosilcev razvoja kmetijstva in gozdarstva je opredelitev območij zaraščanja in dolgoročne namenske rabe teh območij.
 - Zapuščanje kmetijske zemlje v hribovitih območjih oz. zaraščanje z gozdovi je potrebno preprečevati s stimulativnimi ukrepi za ohranitev poselitve in nadaljnega razvoja kmetijskih gospodarstev v teh območjih.
 - Za melioracije so predlagane obsežne površine v občini. Prednostna naloga je uskladitev interesov in možnosti vodnogospodarskih posegov in interesov kmetijstva ter določiti postopnost izvajanja melioracijskih del.
 - Za vsa degradirana območja (sanitarne deponije, peskokopi itd.) je potrebno izdelati in izvajati sanacijski program in rekultivirati območja po zaključeni uporabi v gozdne ali kmetijske površine.
 - V obdobju do leta 2000 se bo glede na predvidene posege v prostor spremenilo tako razmerje med gozdnimi, kmetijskimi in nerodovitnimi površinami, kakor tudi kvaliteta kmetijskih in gozdnih površin.
- V okviru dolgoročnega plana moramo predvsem opredeliti površine, ki bodo trajno zavarovane za določeno rabo, varstvena in varovana območja, v katerih je omejena osnovna raba zemljišč, postopnost preobrazbe zemljišč in način rabe teh zemljišč v obdobju do spremembe namembnosti.

3.33 VARSTVO OKOLJA IN UREJANJE PROSTORA

Varstvo in izboljšanje okolja

Večina nalog, ki jih je občina Grosuplje sprejela v srednjeročnem družbenem planu za obdobje 1981—1985 na področju varstva in izboljšanja okolja je ostala neuresničeni. To dejstvo utemeljuje potrebo po drugačni ureditvi skrbi za varstvo okolja.

Učinkovita kurativna in preventivna dejavnost za varstvo okolja je mogoča le, če se na podlagi sistemske analize problematike vzpostavi sistem politike ter pogojev za njeno uresničevanje.

Med temeljne pogoje za uresničevanje štejemo tudi spremljanje oziroma nadzor nad izvajanjem sprejetih politik.

Sistem politik pomeni, da gre za varstvo med seboj povezanih sklopov, ne zgolj za vrsto delnih-sektorsko zastavljenih ukrepov.

Med nalogami in usmeritvami razvoja, ki so dolgoročno najpomembnejši na področju varstva okolja v občini Grosuplje, so:

- Pri ureditvi industrijske cone Grosuplje je treba natančno opredeliti možno namembnost in ekološke pogoje za nameščanje in delovanje različnih dejavnosti. Med temi pogoji mora biti prepoved nameščanja dejavnosti, ki bi lahko povzročale škodljive plinske emisije.

Enako vprašljiva kot emisije industrije je v grosupeljski kotlini tudi toplarna na premog. Bistvenega pomena za izboljšanje zraka širše okolice bi bila zagotovitev izgradnje plinovoda, kar pa pogojuje zadostno število porabnikov v industrijski coni. Skupna naloga gospodarstva, komunalnih organizacij in drugih zainteresiranih nosilcev razvoja je preveriti možnosti navezave Grosupljega na plinovod.

- Drugo pomembno vprašanje izboljšanja ekoloških razmer mora biti odvoz in ravnanje z odpadki.
- Poleg ureditve centralne sanitarne deponije, rednega in občasnega odvoza odpadkov je potrebno proučiti mikroklokaijske danosti in možne ekološke posledice na sedanjih številnih divjih odlagaljščih ter poskrbeti z ustrežno sanacijo, da bodo možne ekološke posledice čim manjše.
- Posebno ekološko vprašanje je pridobivanje mineralnih